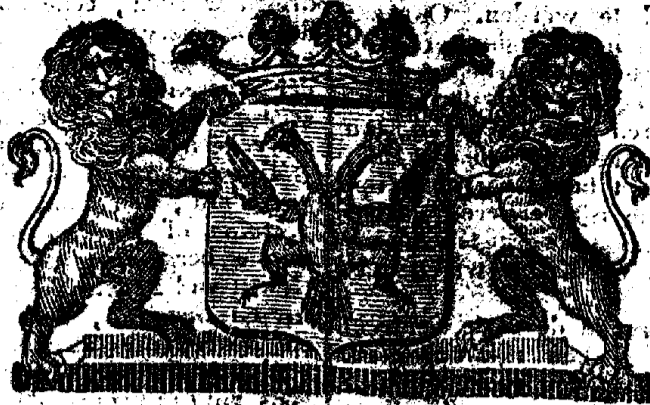

ARNHEMSCHE

Dingsdag

COURANT.

den 21 October.

FRANKFORT, den 17den October.

Verscheidene jongale bevelen uit Wallachije, waren de Turken, na versterking ontvanger te hebben, met Waddin wader binnen Klein-Wallachije gedrongen, doch door den generaal Geismar, ofschoon zijne magt niet meer dan zwaart met betoef, staande gehouden en geslagen. Men ziet hieruit nader te gedingen te moeten.

Volgens berichten uit Corfu, heeft Raschid-pacha, in Griekenland, order ontvangen, om zich met zijne troepen naar het hoofdkwartier der Turkische armee te begeven.

Op Zondag werd de Russische vloot, volgende gemeld: Gisteren kwamen twee Russische lijnschepen op onze reede aan, door welke wij vernemen, dat de ministers en admiraals der drie verbondene mogendheden zich te Navarino bevinden. Het is een treffend schouwspel, deze schepen in dezelfde haven, waar voor elf maanden de Turkische vloot vernield werd, te zien naast de weinig overgeblevene schepen der Turken en Egyptenaren te zien liggen.

BERLYN, den 15den October.

Heden heeft men alhier de volgende Russische legerberigten ontvangen:

Operatien voor Silistria tot den 11den September. Op de hoogten, welke den 28sten genomen werden, zijn redouten opgericht en met zwaar geschut voorzien. De vesting wordt levendig beschoten.

Den 11den September vertoonde zich bij het dorp Tartorijij een vijandelijk korps van 3000 man en tastte onze voorposten met overmagt aan, waaronder deze naar den weg van Turtakij terugtrokken. De vijand sloeg den weg naar de vesting in en vereenigde zich met de hem te moeten gezondene troepen. Hij viel vervolgens onze beide naastbijliggende redouten aan, doch werd teruggewezen. Daarna deed de vijandelijke kavallerie eenen aanval op het korps van den luitenant-generaal Kreutz, doch werd op de vlugt gedreven.

De vijand had bij den afloft door ons kartetsvuur zeer veel geleden en 200 dooden op het slagveld gelaten. Wij hebben 60 dooden en 98 gekwetst gehad, en onder de laatsten 8 officieren.

Operatien voor Schumla tot den 21sten September. Den 21sten naderde een vijandelijk detachement infanterie onze redouten, doch werd op de vlugt gedreven.

Met de troepen voor Schumla zal zich spoedig het 6de korps, onder bevel van den generaal Roth, vereenigen, daar Silistria door het 2de korps, onder bevel van den prins Szerbatow, belegerd wordt.

Nadat de generaal zijne stelling voor Silistria verlaten had, werd hij den 15den September door een vijandelijk korps van 4000 man aangevallen, doch de vijand werd met groot verlies teruggeslagen. Hij heeft 300 dooden op de plaats gelaten, waaronder zich, volgens zeggen der gevangenen, ook de bevelhebber der kavallerie bevindt.

(Hieruit blijkt dus nu ook de onwaarheid van de uit Bucharest medegedeelde tijding, dat de Russen den 15den September bij Silistria geheel yerlagen waren).

Operatien voor Varna tot den 26sten September.

De belegeringswerken loopen ten einde. Twee bressen zijn bijna volkomen geopend, en met behulp van schanskorven worden bij voortdurende ingangen in de grachten gewonnen.

Van den zuidelijken kant der vesting, tegenover het korps, hetwelk de hoogten van het schiereiland Galata bezet houdt, laat zich een vijandelijk korps zien, dat van de rivier Kanczijk komt aanrukken.

In den nacht van den 25sten op den 26sten, is eene vijandelijke redoute stormenderhand ingenomen, welke zich tegenover het middelpunt der vesting bevond. Zonder een schot te doen, heeft ze de overste Prabrowski aan het hoofd van het regiment Nizovitski met de bajonet aangevallen, en den vijand met een verlies van meer dan 100 dooden verdreven. In dit gevecht hebben wij 1 kanon 3 vaandels en het gedeelte der legerplaats, hetwelk aan de redoute paalt, veroverd. De gekwetsten en gesneuvelden aan onze zijde bedragen 2 officieren en 40 soldaten.

Operatien voor Varna van den 26sten September tot den 1sten October. Sedert eenige dagen hadden wij tijding, dat er een sterk vijandelijk korps kwam aanrukken, met oogmerk om Varna te ontzetten. Volgens opgave was hetzelfde door den grootvader van gene zijde van Kamtzijsk afgezonden, om zich met Omer Krione, die Schumla aan het hoofd van een detachement Albanen verlaten had, te vereenigen. Weldra konden onze voorposten de nadering van den vijand aan. Er werd daardoor een sterke afdeeling ter verkenning afgezonden, die wegens plaatselijke belemmeringen, kon men geen bericht van het oprukken en de sterkte van den vijand bekomen. Bij deze verkenning heeft het regiment garde-jagers te voet een aanmerkelijk verlies gehad. Onder de gesneuvelden bevinden zich de chef van het regiment, de generaal majoor Hartung, de adjudant van Z. M. den Keizer, de overste Sanger, de overste Busse en 10 officieren.

Daags daarop liet zich de vijand voor onze stelling aan de zuidzijde der zee-enge van Varna zien, doch ons korps was reeds versterkt en onder de bevelen van den luitenant-generaal Bistrom gesteld.

Den 27sten werd de luitenant-generaal Suchozonet met de eerste brigade van de lichte kavallerie der garde, de tweede brigade van de 19de divisie infanterie, en twee batterijen naar den linker oever der zee-enge van Varna afgezonden, om den rechter vleugel van Omer Krione te bedreigen. Door deze snel en volledig uitgevoerde beweging, is de Turkische legerplaats in het dorp Hadgi Hassan in onze handen gevallen. De

vijand heeft daar een vaandel en ongeveer 500 man verloren. Intusschen is de prins Eugenius van Wurtemberg uit de legerplaats voor Schumla met de 1ste brigade der 19de divisie aangekomen, en nadat hij het 20ste regiment jagers aan zich had getrokken, vereenigde hij zich, ingevolge bevelen der orders, den 28sten met het korps van den generaal Suchozonet.

Op den 29sten dag heeft de generaal Bistrom eenen ernstigen aanval afgevoerd. De vijand, die zich sedert zijne aankomst trachtte te verschanzen, verliet met eene aanmerkelijke magt zijne legerplaats en viel onze batterijen aan. Het gevecht duurde met verbetering 4 uren lang. Dan hebben wij van onze batterijen, alsmede een krachtigen aanval met de bajonet, behalve de overwinning behaald.

De bataljons der garde hebben weder een vaandel veroverd en de Turken trokken terug met een verlies van 1000 dooden. In dit gevecht heeft de vijand 15,000 man infanterie en kavallerie; een gelijk getal had hij in de verschanzingen. Wij betreuren het verlies van den dapperen en braven generaal Freitag, chef van het regiment lijfgrenadiers, alsmede van den overste dezes regements Zajcow; beide zijn bij den storm aan het hoofd des bataljons gesneuveld.

Daags daaraan hield zich de vijand rustig en was met de verschanzing van zijne legerplaats bezig.

Wij besloten derhalve zijne rust te storen en hem den 30sten aan te vallen. De aanval van den generaal Bistrom was slechts eene vertooning. Prins Eugenius van Wurtemberg bestuurde den tweeden aanval, terwijl hij zijne magt tegen den linker vleugel des vijands ontwikkeld had. Onze troepen waren genoodzaakt, op een terrein, door ontelbare holte wegen doorsneden en met digte struiken begroeid, te manoeuvreren, terwijl deze omstandigheid bijzonder voor de vijandelijke infanterie gunstig was, doordien zij zich in de struiken verschuilt en afzonderlijk strijdt. In weerwil dezer moeilijkheden is het ons 20ste regiment jagers gelukt, de eerste redoute en een kanon weg te nemen.

Onze troepen waren door zulk eenen moed bezielde, dat tegen de bevelen van den prins Eugenius van Wurtemberg aan, de 1ste brigade van de 19de divisie, onder den generaal Jurnow, de vijandelijke legerplaats aantastte. Deze officier is een slagtoffer van zijnen moed geworden, terwijl liet zijne brigade gelukte, het parapet van de vijandelijke verschanzen te bereiken. Daar zij hier echter aan het vijandelijke geweervuur blootgesteld was, in het front door overmagt aangevallen werd, en de flanken door de vijandelijke kavallerie bedreigd zag, moest zij, daar zij van de kolonnen, welke haar hadden te ondersteunen, te veel verward was, terugtrekken, nadat zij een aanmerkelijk verlies geleden had. Zij ging derhalve, onder bescherming onzer batterijen en eenen aanval van het regiment gade-nihalen, in de beste orde terug.

Die overmagt werd hierop gestaakt, en het korps van den prins Eugenius van Wurtemberg nam zijne stelling bij Hadgi-Hassan-Laar weder in. De onverwachtheid, waarmede onze troepen de vijandelijke verschanzingen aanvielen, heeft eene zoo grooten indruk op den vijand gemaakt, dat hij, in weerwil van ons verlies, den terugtocht van het korps van den prins Eugenius van Wurtemberg niet alleen geene moeilijkheden in den weg legde, maar ook heden nog achter zijne verschanzingen staan bleef.

De belegeringswerken van Varna zijn reeds zoo ver gevorderd, dat op twee punten de mijnen tot aan den hoofdwal der vesting reiken.

Operatien in Klein-Azie tot den 1sten September. Nadat de generaal Paskewitsch de vesting Akhalzik ingenomen had, werd de luitenant-generaal prins Wodbofski afgezonden tot de belegering van de vesting Azkhar, welke op den weg naar Georgie ligt. De generaal liet de bezetting door eenige inwoners van Akhalzik tot overgave openstaan. Door zijnen snellen aantogt verschrift, week zij in de bergten en de inwoners openden hem de poorten. Te Azkhar zijn 14 stukken geschut, 6 vaandels en een aanmerkelijke hoeveelheid kriegsbehoeften en levensmiddelen veroverd.

PARYS, den 16den October.

De kardinaal aartsbisschop van Toulouse heeft den brief aan den minister van eeredienst, waarbij hij te kennen geeft, aan de aanschrijvingen, betrekkelijk de geestelijke scholen, niet te willen voldoen, in de dagbladen dier stad doen plaatsen. Hij zegt daarin kortaf, dat, indien ook alle andere bisschoppen gehoorzaamden, hij nog zou blijven weigeren. Heden meldt de *Moniteur*, dat deze brief billijk misnoegen bij den Koning verwekt heeft, en dat Z. M. aan den eersten kamer-edelman last heeft gegeven, om den kardinaal te doen weten, dat hij tot nader order zich zal hebben te onthouden om voor Z. M. te verschijnen.

Volgens eene opgave van den *Moniteur*, bedragen de staatsinkomsten over de eerste negen maanden van 1828 een som van 21,233,000 franken meer, dan over de 1ste negen maanden van 1827.

Uit Lissabon wordt den 1sten October het volgende gemeld: Eergisteren, den 29sten September, is het feest van don Miguel gevierd; doch nergens heeft men onder de ingezetenen eenige vreugdeblijken waargenomen. Nogtans heeft de politie eene gekleede pop, welke daarna Maria voorstelde, door de straten laten ronddragen. Men heeft ze op dezelfde plaats verbrand, waar de beeldtenis van don Pedro verbrand is. Men had, wel is waar, constitutie op de pop geschreven; doch toen zij in het vuur geworpen werd, verzuimde men niet, *sterve dona Maria* te roepen. Bij den mond van Minho aan den oever der zee, heeft men een aantal lijken gevonden. Men vermoedt, dat het lieden zijn, die te Oporte in de gevangenis hebben gezeten.

ARNHEM, den 20den October.

De Weener dagbladen behelzen de volgende berigten uit Konstantinopel van den 26sten September: Den 15den dezer is de Sultan uit de hoofdstad naar de legerplaats van Ramis-Tschiflik vertrokken en de Sandschakscherif (de heilige vaat, of het rijksbanier) plegtig overgedragen. Reeds 's avonds te voren heeft de Sultan Konstantinopel eene buitengewone beweging; troepen van allerlei wapenen en beambten van het serail, op welke eene groote menigte kameelen en muilezels, met kriegs- en mondbehoefden beladen, volgden, stroomden in lange en bonte rijen door de hoofdstraat naar de legerplaats.

Spedig na zonsopgang op den 15den September werden de trommen geroerd, krijgsmuziek liet zich van alle kanten hooren; de weg van het serail tot aan de buitenste poort der stad begon met eene outelbare me-

nigte menschen inzonderheid vrouwen, opgevuld te worden. Om zes uur zette zich de eerste kolonne geregelde troepen in beweging. Daarop volgde spoedig eene tweede van 300 man en eenige andere troepen.

Terwijl deze togt in de beste orde voortging, begaven zich de wetgeleerden, ministers en andere aanzienlijke ambtenaren naar het serail, om Zijne Hoogheid te vergezellen. De ulema's droegen hunne gewone tulban, de ministers en beambten meest witte shawls op het hoofd en roode opperkleeden, met sabels en pistolen. Verscheidene rijk versierde wagens met voorname dames vermeerderden het schilderachtige des gezichts van eene ontelbare volksmenigte uit alle standen; ja zelfs de daken waren met menschen bezet.

De blank van schellen en pauken verkondigde nu in de verte een trein van honderd kamelen en even zoo vele paarden, allen rijk opgesierd. De vracht der tien eerste kameelen zal welligt uit den schat van den Grooten Heer en uit den voorraad en de kleedingstukken voor zijn eigen gebruik bestaan hebben. De drijvers en voerlieden zongen bij het slaan der pauken Arabische liederen. Daarop volgde een trein van verscheidene aga's en andere ambtenaren, welke door de muderri's en ulema's, ten minste 3 à 400 in getal, gesloten werd.

De Seraskier-pacha volgde met eene afdeeling kavallerie; daarop verscheen de plaatsvervanger van den groot-vizier met al de ministers. Tusschen de garde van den kaimakam en verscheidene rijen infanterie der geregelde troepen werden een twintigtal handpaarden van den Sultan geleid.

Na een aantal ulema's van den eersten rang, vele emirs, den mufti en de kadiaakere (rijters) volgde eene sierlijk bewerkte en rijk versierde Turksche koets, waarin de vaan den profeet gewoonlijk vervoerd wordt, doch waarin thans waarschijnlijk slechts de kist was, terwijl de rijksvaan zelf door den eersten hoeder der heilige vaan en het opperhoofd aller emirs te paard gedragen werd. Deze vaan is van middelmatige hoogte en schijnt ook niet zeer groot. Zij was met een overtreksel van licht groene zijde voorzien. De vaan was van twaalf zangers, die het lofsied ter eere van Mahomed aanbieven, en even zoo vele pages met reukvaten omgeven.

Onmiddelijk hierop volgde de Sultan, geheel eenvoudig met een witte shawl als hoofddeksel, en met een rood opperkleed. Hij had noch garde noch ambtenaren op zijde. Zijne officieren volgden hem op eerbiedigen afstand van de heilige vaan. Daarop volgde een korps geregelde infanterie van 1000 man en eene afdeeling ruitery van 12 à 1500 man, die voor den Grooten Heer zelf in den wapenhandel geoefend zijn.

Daarna volgden nog eenige koetsen en wagens. Voor de poort, welke naar de legerplaats bij de kazerne van Ramis-Tschiflik leidt, werd de Sultan door de ministers, pacha's en grooten ontvangen.

De trein kwam door de poort Top-Kapuszi uit de stad. 's Middags te 12 ure kwam de Sultan in de kazerne aan.

Sedert dien dag groeit het getal troepen, het geschut en de voorraad, in gemelde legerplaats van dag tot dag aan. Men gelooft dat de Sultan binnen kort naar Adrianopel zal opbreken. De ministers en beambten der Porte verscheenen thans in krijgsgewaad, met sabels en pistolen in den oef, en hielden zich gereed, den Sultan op de eerste oproeping in het veld te volgen.

De laatste legerberigten van Schumla, welke de Porte tot den 26sten September had laten bekend maken, waren van den 19den. Zij melden dat er eenige duizend man ruitery in den rug der Russen zijn gezonden, en dat dezelve 6000 man van hunne ruitery en een bataljon infanterie geheel verlagen hebben.

De Weener dagbladen bevestigen de tijding, dat de generaal Gaismar de Turken bij Czoroj in Klein-Walachie teruggeslagen heeft. Volgens ontvangene brieven heeft hij 500 Turken gevangen genomen, 6 stukken geschut en 700 wagens met munitie en voorraad veroverd.

Mengelwerk.

EEN BLIK OP HET OORLOGS-TOONEEL.

De toestand van Europa schijnt hoe langs zoo meer verward en ingewikkeld te worden. Terwijl Rusland, welks pogingen tot omverwerving, althans verzwakking des broozen Turksche Rijks men met vertrouwen te gemoet zag, onverwachte hinderpalen vindt, zijn minderen voorspoed te land door eenen beslissenden stap ter zee — de blokkering der Dardanellen — schijnt te willen vergoeden, en deze daad met algemeene vrees, doch niet met openbaren tegenstand, door het Britsche Ministerie wordt opgenomen — zendt Frankrijk eene krijgsmagt naar Morea, die echter, naauwelijks aangekomen, ook al ten gevolge der verschillen der magtigste land- en zeemagt van Europa, last heeft om hare taak zoo spoedig mogelijk af te doen, en dan huiswaarts te keeren. In deze omstandigheden kan een blik op het oorlogs-tooneel niet dan belangrijk zijn; ten einde de zwarigheden, zoowel als de kansen, der oorlogende mogendheden beter te kunnen beoordeelen. Bepalen wij ons thans tot het oorlogs-tooneel aan den Donau: dat in Griekenland zullen wij nader beschouwen.

Wallachie en Moldavie zijn thans door de Russische troepen bezet. Maar ten gevolge der langdurige Turksche heerschappij is eerstgemelde landschap van eigene vestingen (uitgezonderd Brailow, thans door de Russen ingenomen) ontbloot, en gedurig ten prooi aan invallen van de Turksche bezetting aan de overzijde van den Donau, die in Wallachie zelve bruggenhoorden hebben. De hoofdstad des lands is Bucharest of Bukarest, eene zeer moerige plaats, waarvan de straten, in plaats van met steenen, met eiken planken belegd en dus bij regentijd naauwelijks zijn over te komen. De bevolking wordt, thans vooral, na de rampen sedert den opstand van 1821, op niet meer dan ruim 40,000 menschen gerekend. Er moet hier eene Grieksche hogere school zijn; de vraag is, of dezelve de verwoesting des lands door de Turken in 1821 overleefd heeft.

Ten westen van Bukarest (alwaar in 1842 de jongste vrede tusschen Turkije en Rusland gesloten is) stroomt de Dubrowitza, die zich zuidwaarts naar den Donau begeeft. Verder naar het westen vindt men een aantal andere rivieren ook de Aluta (Alt), die het eigenlijke of oostelijke Wallachie van het meer westwaarts gelegene Klein-Wallachie afscheidt. Dit landschap, waarvan de hoofdstad Krajova is, behoorde van 1718 tot 1739 aan Oostenrijk. Het wordt bepaald door de Obsterijsche provincien Zevenbergen en het Bannat van Temeswar ten noorden en westen, en door den Donau ten zuiden, die hetzelfde scheidt van het landschap Servie, 't welk in den jongsten tijd wel niet zijne onafhankelijkheid, maar toch eigene regering tegen cijnsbaarheid aan de Porte, kortom een bestuur heeft bekomen; zoo als de Grieken het, volgens het traktaat van Londen, uit de handen der Hooge (toenmaals) Vereenigde Monarchen te gemoet zagen. Milosch, de tegenwoordige Vorst van Servie, is in vroegere tijden door eenige daden van vreedheid bekend geworden; en scheen opregtelijk aan de Porte gehecht. Thans schijnt hij eene soort van onzijdigheid te willen handhaven, hetgeen voor de Russen, die reeds genoeg in den rug en de flanken be-

dreigd worden, eene hoogstwenschelijke zaak ware, te meer, omdat hij de nog meer westelijk wonende Bosniers kan in toom houden en van het oorlogs-tooneel verwijderen. Moge slechts geen groote tegenspoed der Russen Milosch bewegen, om zich bij den Grooten Heer, door eene zeer gevaarlijke afwending in de zijde der Russen, naar Klein-Wallachie heen, aangenaam te willen maken!

Ten oosten van Servie strekt zich, tot aan de Zwarte Zee toe, Bulgarie uit, ten noorden door den Donau, ten zuiden door het gebergte Haemus of Balkan begrensd. — Dit gebergte is de voortzetting der groote bergreeks, welke, bijna van de Adriatische Zee af, onder de namen van Monte Negro (Zwarte berg) Scardus, Argentara of Orbelus en Scomius, de reeds genoemde Turksche provincien van Albanie en Macedonie afscheidt. In de omstreken van Sophia, de hoofdstad van Bulgarie, scheidt zich het gebergte (waarvan de Orbelus, volgens FOUQUEVILLE, de hoogste punt is, en dezelve zou 9000 voet hoog zijn) in twee takken, de Rhodope of Despotodag, die zuid-oostwaarts loopt tusschen Rumili of Tracie en de vlakte van Seres, die weder door den berg Pangeus van Macedonie wordt afgescheiden, — en de Haemus of Balkan, die vlak oostwaarts loopt en bij Varna steil aan de kust der Zwarte Zee eindigt.

Bulgarie bezit ten noorden eene menigte zeer belangrijke vestingen langs den Donau, die aan deze zijde bijkans den inval in Turkije even zoo moeilijk maken, als dien in Frankrijk van de noordzijde, van welken een beroemd krijgskundige zeide: «de aanval op Frankrijk langs de linie-vestingen van VAUBAN is zoo veel, als den stier bij de horens te vatten.» Nogtans is dit toch menigmaal beproefd, en de Fransche stier in 1709 tot 1712 bijna, in 1814 en 1815 volledig, t'onder gebracht, zonder dat men, in de laatste jaren althans, zijne horens geteld heeft. Men hield zich te vrede, de voornaamste vestingen met eenige manschap in het oog te houden.

Misschien hebben de ontwerpers van het tegenwoordige Russische krijgspan wel op dezelfde wijze meenen door te gaan, en de gewichtige Donau-vestingen slechts te berennen, terwijl de hoofdmagt Turkije indrong en Bulgarie doortrok tot aan en over den Balkan of Haemus. Een oog, op deze vestingen geslagen, zal nogtans het gewaagde van zulk eene onderneming doen beseffen.

Het oostelijkst van alles is Silistria, de hoofdstad van een Turksch landschap of Sandschakaat, waar de Driestra in den Donau valt, zij voert ook den naam van Dorostero of Driestra. Zij is door diepe houtrijke kloven omgeven, dus natuurlijk versterkt, en is zeer oud; de muren schijnen door hare hechtheid blijven van de tijden der Romeinen te dragen. — De twintig duizend (of volgens andere acht en twintig duizend) inwoners zijn grotendeels christenen, en er is hier een Grieksche aartsbisschop. Te Silistria werden de Russen in 1809 geslagen, doch het gelukte hun in het volgende jaar, nadat de loopgraven slechts zeven dagen waren geopend geweest, de vesting in hunne magt te bekomen. Het is hier, dat, wanneer eenmaal het beleg van Schumla in wanorde was opgebroken, het Turksche hoofdleger van daar de hand zou kunnen geven aan de zeer talrijke Turksche bezetting van Silistria, en alsdan kan de toestand der Russen in Bulgarie zeer haghelijk worden. — Zij waren dan genoegzaam opgesloten in het schiereiland Dobrudsche, tusschen den Donau, hare verschillende monden en de Zwarte Zee, hetwelk zeer arm is in hout en water, en waarvan de zeer gastvrije Tartarsche bevolking, wier aartsvaderlijke herbergzaamheid bijna ongelooftelijk was, thans wel, volgens den genomen maatregel der Turksche regering, hare woonplaatsen zal hebben moeten verlaten, ten einde aan de Russen niets dan eene woestijn zou overblijven. Echter hebben de Russen, in geval een terugtocht noodzakelijk moogde worden, een uitval het geval zijn, indien Varna zich niet spoedig overgeeft, of anderszins) nog altijd boven de Franschen in Rusland ten jare 1812 het voordeel eener vrije gemeenschap met de zee, die hunnen leefstogt verzekert, en van een minder gestreng klimaat.

Westwaarts van Silistria ligt de dubbele vesting Rutschuck of Rutschuck met het tegen over liggende Giurgewo of Djordzjewe, hetwelk aan de Wallachische zijde ligt, een sterk kasteel in de rivier en 18,000 inwoners zou hebben. Rutschuck is ook eene aanzienlijke stad, die 6000 huizen en dertig duizend inwoners zou tellen, (volgens andere 24,000) die veel handel drijven en fabrieken bezitten. Hoewel de stad vele Turksche inwoners en dus ook moskeken euz. bezit, zoo hebben de Grieken er nogtans ook eenen aartsbisschop, en buitendien heeft men er vele Armeniers of Joden. Behalve de vesting-werken is hier een kasteel: de stad wordt van voren door den Donau, van achter en op zijde door diepe grachten beveiligd, en heeft ter zijde de riviertjes Ak-ham en Karanham, die hierin vereenigd in den hoofdstroom vallen. Zij sloeg in 1810 de Russen af, doch moest zich na een verloren slag overgeven. Minder sterk is Szistove, ook aan den Donau, met 21,000 inwoners en een kasteel. Hier werd in 1791 de vrede tusschen Oostenrijk en Turkije gesloten, die sedert niet weder gestoord is.

De derde vesting van belang is Nicopolis, een Grieksche naam, zoo veel als stad der overwinning. Zij is mede de hoofdstad van een Turksch Sandschakaat, hetwelk het midden, gelijk Silistria het oosten, Widdin het westen en Sophia het zuiden van Bulgarie omvat. — Hier valt de Osma, gelijk van de overzijde de Aluta, in den Donau. Nicopolis heeft ook een kasteel, een Griekschen aartsbisschop en Roomschen bisschop, en in hare uitgestrekte voorsteden eene menigte Grieken, alsmede christelijke inlânders of Bulgaren. Nicopolis was op het einde der zestiende eeuw het tooneel eener vreeselijke slachting tusschen de Christenen en Turken. SIGISMOND, Koning van Hongarije, riep de Christenheid tegen het dreigende gevaar door de Turken, te wapen. De Sultan BAJAZET OF BARSID de eerste, bijgenaamd de blitsom, had in zijn snelle zegenwaart reeds de landen tusschen den Euphrat en den Donau aan zich onderworpen; hij bedreigde nu den vreden rust het doodelijk verzwakte Konstantinopel, en pochte aan de andere, dat hij Ofen innemen en door Hongarije en Duitschland naar Italie gaan, en zijn paard voederen zou met garet op St. Pieters altaar te Rome. Nog eens ontwaakte de geest der kruistogten: de bleem der Fransche ridderschap, en daaronder Jan zonder Vrees, zoon des hertogs van Bourgondië, graaf van Vlaanderen en neef des Konings van Frankrijk, trok den Hongaarschen Koning, wiens broeder Keizer van Duitschland was, en die dus ook vele Duitschers in zijn leger had, te hulp. Men kwam te laat om Nicopolis te redden, hetwelk zich, gelijk kort te voren Widdin en Silistria, had moeten overgeven. Maar met een leger van honderd duizend man trok SIGISMOND de Turken te gemoet en belegerde Nicopolis: BAJAZET kwam op tot ontzet. De voorbarigheid der Fransche ridders ten getale van duizend, die volstrekt de voorhoede wilden uitmaken, dreef in het eezet de Turken wel op de vlugt, doch in de duist der vervolging werden zij door de kern des heers ontmoet, op de vlugt gedreven of afgemaakt en gevangen. Nog zouden echter waarschijnlijk de aanruk-kende Hongaren de overwinning bevochten hebben, zonder den despot van Servie, een Christen, die hier de overwinning voor den Turk zijn gebieder, besliste (*). De Franschen hadden in hunnen overmoed

(*) ZIE VAN HANMER, Geschiede des Osmanischen Reichs, I. Th. 3. 241.

den heer Curioni, uit om zijn partij af te nemen, na den de onschuldige man berechtigd oer; en nu roepen de beide vrouwen als uit éénen mond: «Hij is het! ja hij is het!» De beambten der parochie den regter tegelijkertijd doende opmerken hoezeer het voorkomen van den heer Curioni, zonder pruik, verschilde van dat met de pruik, houdt alle twijfel bij den regter op, verklaart hij hem tot vader van het in 1824 geboren kind van miss. CONNELL, en veroordeelt hem tot voldoening van de parochie van het jaarlijksche onderhoud.

Hooft verantwoordig over dit vonnis, appelleerde Curioni, en eischte zijne onschuld en de valscheit der beschuldiging, door het uitspreken van getuigen, te bewijzen.

Intusschen maakte deze zaak veel gerucht; de Londen'sche dagbladen spraken er bij herhaling van, en, schoon men algemeen wist, dat Curioni niet zoo zeer pleitte om het geld als veel tot redding zijner eer, vermaakte men zich echter met de verlegenheid waarin hij zich bevond.

Geluklijk intusschen voor hem, dat de beide vriendinnen, staande de procedure, met elkander in twist geraakten en de vriendschapsband, tusschen haar bestaande, verbraken, zoodat mevrouw MICHELL van CURIONI scheef, dat zij bereid was de magistraat te openbaren, door welk toeval miss CONNELL in het bezit van het viete kaartje was gekomen, dat zij als bewijs van overtuiging had te berde gebragt. Perzeeker tijd schreef hem den Engelsch keur, dat ook hij reeds het slagoffer van de broosdrige aanslagen der onbeschaamde miss CONNELL geweest was en eisch, tot vrijwaring van hare vervolgingen, genoodzaakt had gezien een zeker som geld, tot het onderhoud van hetzelfde kind, te betalen.

Met zulke bewijzen gewapend, valt het ligt te begrijpen, dat de heer Curioni, aldus door de rechtbank van appel werd vrijgesproken, terwijl de parochie, in deze zaak als sischeres optredende, tot voldoening der proceskosten werd veroordeeld, bedragende een som van ten minste zoo veel sterling, immers toereikend voor het onderhoud van een half dozijn kinderen. Curioni intusschen het regt hebbende om de straf, op den maand vastgesteld, over miss CONNELL te eischen, was edelmoedig genoeg daarvan afstand te doen; hij vergaf de schuldige van goeder herten en wagenoogde zich met het winnen van zijn proces. Sommigen meenen, dat het uiterlijk schoon der listige bedriegster deartoe heeft bijgedragen.

HOOGE OUDERDOM.
(Uit een Engelsch Tijdschrift.)

De voorbeelden van buitengewoon hoogen ouderdom zijn niet zoo zeldzaam als men over het algemeen genomen veronderstelt, ten bewijze daarvan strekke de onderstaande opgave van personen, die honderd dertig jaren en verre daarboven oud geworden zijn:

David Cameron	stierf in	1795	oud	136	jaren.
Jean de Lamotel	»	1766	»	130	»
George King	»	1766	»	130	»
John Taylor	»	1767	»	130	»
William Beattie	»	1778	»	130	»
John Watson	»	1778	»	130	»
Robert Magbride	»	1780	»	130	»
William Ellis	»	1780	»	130	»
Elizabeth Taylor	»	1784	»	131	»
Peter Garden	»	1775	»	131	»
Eliz Merphant	»	1761	»	133	»
Mevrouw Keit	»	1772	»	134	»
Francois Agne	»	1767	»	134	»
John Brookey	»	1777	»	134	»
Jane Harrison	»	1744	»	135	»
James Scheels	»	1754	»	135	»
Catharina Noon	»	1768	»	136	»
Margareta Forster	»	1771	»	136	»
John Morriat	»	1776	»	136	»
John Richardson	»	1772	»	137	»
John Robertson	»	1793	»	137	»
William Scharpley	»	1759	»	138	»
John M'Donough	»	1768	»	138	»
John Fairbrother	»	1770	»	138	»
Mevrouw Clum	»	1772	»	138	»
Thomas Dobson	»	1766	»	139	»
Marie Cameron	»	1785	»	139	»
William Laland	»	1752	»	140	»
De gravin Desmond	»	1752	»	140	»
James Sande	»	1770	»	140	»
Waring (monnik)	»	1773	»	142	»
Charles M'Firdley	»	1773	»	143	»
John Effingham	»	1757	»	144	»
Bryan Williams	»	1782	»	145	»
Thomas Winsloe	»	1766	»	145	»
J. C. Drakenberg	»	1772	»	146	»
William Mead	»	1652	»	148	»
Francois Consir	»	1768	»	150	»
Thomas Newmah	»	1542	»	152	»
Thomas Parr	»	1635	»	152	»
James Bowles	»	1636	»	152	»
Henry West	»	1656	»	152	»
Thomas Dartine	»	1648	»	154	»
Een Poolsche boer	»	1762	»	157	»
Joseph Suringard	»	1707	»	160	»
William Edwards	»	1668	»	168	»
Henry Jenkins	»	1670	»	169	»
Louisa Fruxo	»	1782	»	175	»

Men kan hier nog bijvoegen een Mulat, in 1797 te Frederick Town, in Noord-Amerika, in zijn 180ste en zekere Thomas Carr, den 13den December 1888 te Schoresditch in zijn 209de jaar overleden, schoon dit laatste voorbeeld nadere bevestiging verdient.

Getrouwd: A. D. S. COLENDRANER, van Nykerk, met T. S. W. SNETHLAGE.

DINXPERLO, den 28. October 1828.

DOMANIALE HOUTVERKOOPING.
De AGENT van het DOMEIN te ARNHEM, zal op Vrijdag den 24. October 1828, des morgens ten tien ure, ten overstaan van het Plaatselijk Bestuur van Herwen, ten huize van P. ERHOFFEN, op den Bijlandschen Waard, 66ste aan de meesbiedende verkoopen: eenige perceelen R. Y. S. W. A. R. HOUT, staande en gelegen in de Bijlandsche en Liblische Waarden, zoo als dezelve zijn ingedeeld.

De Agent voornoemd, J. VAN LAMSWEERDE.

Zonderling proces. Het is algemeen bekend, dat eene ongehuwde vrouw in Engeland moeder wordende, verplicht is, zoo daartoe de mogelijkheid bestaat, bij den regter van den burgerlijken stand den vader van het kind bekend te maken, die alsdan gehouden is eene jaarlijksche bepaalde som tot onderhoud van het kind uit te keeren, tot aan zekeren ouderdom. De parochie, tot wier laste kinderen komen, waarvan geen vader bekend is, voeren dikwijls langdurige processen om den schuldigen te ontdekken; en, daar eene oude wet den eed toestaat aan alle vrouwen, die moeder worden, buiten huwelijk, en er geen verjaring bestaat om den vader of als zoodanig vermoedden tot de gewoondde uitkeering te noodzaken, is het vaak gebeurd, dat, bij gebrek aan genoegzaam geldende tegenbewijzen, meer dan een gentleman de kinderen van anderen heeft moeten onderhouden.

De magistraat, regt doende aan den eisch van miss. CONNELL, noodigt

Alzo de POST van ONDERMEESTER op de Stads Armeenschol te Harderwyk is komen open te vallen, zop wordt er gevraagd een ONDERMEESTER, ten minsten den Derden Rang bezittende en de Geleefmeerde Godadienst belijvende, op eene jaarwedde van drie honderd gulden. Die genegen en bekwaam zijn, voor dien Post, worden verzocht zich op den elfden November aanstaande in persoon te susteren voor de Stedelijke School-Commissie te Harderwyk, en hunne bewijzen van goed gedrag, bekwaamheid en van toelating, uiterlijk voor den eersten November aanstaande franco in te zenden bij den Heer J. R. SCHORER, Secretaris der voornoemde School-Commissie.

Door den Notaris Mr. J. BUSGERS, zal den 5 en 19 November 1828, des avonds om 6 uren, in het Logement des Arend, te Arnhem, op voordeelige Conditien, publiek geveend en verkocht worden: Een sterk welbetimmerd HUIS en ERVE, met vrscheidene, meest behangen, BENEDEN- en BOVENKAMERS, ruime ZOLDERS, KEUKENS, KELDERS, twee POMPEN, OPENBLAATS, schone TUIN en verdere GEMAKKEN, staande en gelegen binnen Arnhem, in de Kerksmaat, Wijk F. No. 118. Blijvende dit Erve tusschen UIT DE HAND TE KOOP; te bezichtigen ten Kantore van gemelden Notaris te Arnhem; Brieven vrachtoos.

Op Woensdag den 29sten October 1828, des morgens ten 9 uren, zullen aan de Stallen van het Kustak van Bilt, onder Voorzigt van den overstaand van den algemeenen Notaris van ROSENTHAL, publiek verkocht worden twee zwarte MERRIEPAARDEN, eene aanzienlijke hoeveelheid HOORNVEE, zwarte VARKENS, een EZEL, onderscheidene RYTUIGEN, BOERENWAGENS, STORTKARREN, FLOEGEN, EGGEN, PAARENTUIGEN, MELK en BOUWGEREEDSCHAPPEN, mitgaders eenige AFBRAAK.

De Notaris COLENBRANDER, te Nijkerk, zal, namens zijne principalen, op Donderdagen den 13den en 20sten November 1828, telkens des avonds om 7 uren, binnen Nijkerk, in het Heeren-Logement, in het openbaar ter inzate presenteren en aan de meestbiedenden sijnmaal verkopen: 1. Een ongemeen hecht en sterk gebouwd kapitaal HEERENHUIS, sipts weinige jaren met goed succes tot Logement ingerigt, met KOETSHUIS, PARDENSTAL, KOESTALLING, SCHUUR en verder GETIMMER, benevens OPENE PLAATS en TUIN haarachter, staande en gelegen binnen Nijkerk, aan de Eangestraat, seq. No. 120. 2. Een BOERENERVE, Hoogstraten genaamd, bestaande in een WOONHUIS en SCHUUR, met ruim 2 bnders en 58 roeden onderhoorig TABAKS- en WEIDEAAND, gelegen nabij Nijkerk, aan den Slegtenforster of Hoogstraten Weg. 3. Ruim 85 roeden oud TABAKSLAND, de Lage Paardenkamp genaamd, met de heft der TABAKS-SCHUUR, aan de zuidzijde daarop staande; en 4. Ruim 63 roeden TABAKSLAND, den Boomgaard genaamd, beide gelegen onder Nijkerk, op Hoogstraten, aan de breede Beek.

Alles actueel bij den Heer H. VAN GREYEN-GOED, Jr. bewoond en in gebruik. Nadere inforuatien ten Kantore van den Heer Mr. J. BUSGERS, Advocaat en Notaris te Arnhem en van den Notaris COLENBRANDER, te Nijkerk, alwaar de bewijzen van Eigendom en Koopsvoorwaarden 14 dagen voor den inzet zullen ter visie liggen. Het Heeren-Huis kan bezigtigd worden des Dingsdags en Woensdags van iedere week, tusschen 'smorgens 10 en 'smiddags 1 uur.

Den 31sten October aanstaande zal, door het Ministerie van den Notaris J. F. POOL, te Druten, (Gelderland) in het Logement de Oude Klok bij inzet, een veertien dagen daarna, bij toeslag, worden verkocht, om 10 Mei 1829, te aanvaarden, nevens andere ONROERENDE GOEDEREN, HET GENOEMDE LOGEMENT, in het midden van het schoon en welvarend dorp Druten, zeer aange-naam aan den grooten weg van Nijmegen op Tiel en Bommel gelegen, en bestaande in een hecht welgebouwd HEERENHUIS, voorzien van zeven BENEDEN- en BOVENKAMERS, ruime KEUKEN, KELDERS, ZOLDER, groot ACHTERHUIS met STALLINGEN en verdere GEMAKKEN, met eenen grooten MOESTUIN achter hetzelfde gelegen en heplart met een aantal uitmuntende LEI-VRUCHTBOOMEN, te zamen groot ongeveer 35 Nederlandsche Roeden; zijnde dit Huis en Erf zeer geschikt voor Zomer- en Winterverblijf, en bijzonder welgelegen tot de uitoefening van onderscheidene Affaires, gelijk er die van Logement en Koffijhuis hoeder laatst door nu wijlen F. VAN DER HOFF met succes is uitgeoefend. Nadere inforuatien sijn te bekomen bij den Notaris van Druten, bewoner L. FERHAAG en den Notaris van Wageningen is. UIT DE HAND TE KOOP: Een voor eenige jaren opgebouwd HUIS cum annexis, staande op het beste der stad aan de groote route, bevallende zeven zeer goede logeabele BOVEN- en BENEDENKAMERS, twee KEUKENS, KELDERS, ZOLDERS, ruim VOORHUIS, ACHTERHUIS, OPENE PLAATS, SCHUUR en verdere GEMAKKEN, zeer geschikt, zoo wel tot afzonderlijk gebruik en bewoning van eene fatsoenlijke familie, als tot het doen van eene Affaire of Winkel. Nadere inforuatien ten Kantore van Mr. H. B. VAN DAALEN, Notaris aldaar.

UIT DE HAND TE KOOP: Een zwart steekharig Bles MERRIEPAARD, oud zes jaar, uitmuntend geschikt voor de Cabriolet en onder den men te gebruiken; benevens eene zeer goet als nieuwe KAR met heersaande Linden Kap; voorzien van twee Zilburken op Veeren, en een Mandje tot berging van Goedereh; konnepte dezelve op een gemakkelijken en soethe wijze op Hollandsch en Bebandelch sijn gezeet worden; te bezichtigen bij DUYM, Kastelein in het Wapen van Utrecht te Deventer.

Op Zaterdag den 26sten October 1828, des voormiddags om 10 uren, zal men aan de Velsche, weg bij Arnhem, naast de Herberg van H. COMAN, in perseeleu verkoopen: eene groete partij BEUKEN- en DENNEN VERCEELHOUT, en MISSLAG, en ander BRANDHOUT. Te zien Vrijdags voor de Verkoopung. Men vraagt in eene der Provincien, Holland, Utrecht of Gelderland, iemand die een COMPAGNON verlangt, welke een niet onbelangrijk Kapitaal zoude kunnen aanbrengeu, en zelf mede werkzaam wenschte te sijn, in eene FATSOENLYKE AFFAIRE, welke een ordentlijk bestaan konde opleveren, en tevens voor verdere uitbreiding vatbaar is; ook zoude men wel genegen sijn, zoodanig eene AFFAIRE op billijke voorwaarden OVERTENEMEN, of zoo er iemand was, welke, genoegzame kennis van zaken hebbende, een AFFAIRE WENSCHTE TE BEGINNEN, en eene COMPAGNIESCHAP begeerde, zoude men hieromtrent ook wel in onderhandeling willen treden. Adres, met opgave van de noodige inlichtingen, met vrachtyge Brieven, onder de letters A. Z., bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, op het Rokin, te Amsterdam.

Aan de belanghebbenden geeft de Ondergeteekende te kennen, dat het gerucht van zijn aanstaand vertrek naar Huissen ongegrond is, maar dat hij zich bij voortdoring in Arnhem denkt te vestigen. Adres bij den Heer CAUTS, in de Bakkerstraat. Y. E. B. M. E. B. B. der Genees-, Heel- en Verlostunde Dr. Adres met November bij den Heer DE HAAS, in de Broerestraat.

De Heer BLONDIN heeft de eer het geerd publiek bekend te maken, dat hij met sijn alom beroemd gezelschap KUNSTPAARDRYDERS voortgaat, eenige voorstellingen te geven, welke zelden in dit gedeelte des koninkrijks gezien sijn en steeds de tejuiching der liefhebbers hebben weggedragen, zoo door hunne vliegende bewegingen, store uitweeringen, geestige wendingen, schuderachtige voorstellingen, enz. enz. enz. als door de schier onbegrijpelijke bekwaamheid hunner paarden in het uitvoeren van velerhande kunstverrigtingen; behalve dat dit gezelschap uit vrscheidene der bekwaamste Europese kunstrijders en 52 gedresseerde paarden bestaat, bezit hetzelfde eenen OLIFANT wiens gelijke nimmer hier gezien is, zijnde dezelve elf voet Parijche maat hoog en wegende 600 pond. Bij de grootte van dit diers, bezit hetzelfde eene tamheid, welke het bekwaam gemaakt heeft tot de uitoefening van vrscheidene kunsten, welke zoowel bewondering als behagen wekken.

Het spektakel neept des avonds ten 6 ure een begin, in de expressielijk daartoe vervaardigde tent op de korenmarkt te Nijmegen, alwaar ook elken dag (den Zondag uitgezonderd) van des morgens 9 tot des namiddags 4 uren plaatsen kunnen besproken worden, a 10 centen per plaats. Hoewel er dagelijks geene nieuwe bijjetten worden aangeplakt, zal men echter iederen avond andere kunstverrigtingen uitvoeren. De prijzen der plaatsen sijn: Eerste plaats f. 1:25. — Tweede plaats 75 centen. — Derde plaats 40 centen.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPY.
Bepaling der afvaart tusschende Rotterdam en Nijmegen, den 1sten October 1828.

Van Rotterdam naar Nijmegen:	Van Nijmegen naar Rotterdam:
Oct. 21, Dingsdag 's morg. 10 uren	Oct. 21, Dingsdag 's morg. 10 uren
Oct. 22, Woensdag 's morg. 4 uren	Oct. 23, Donderdag 's midd. 12 uren
Oct. 24, Vrijdag 's morg. 5 uren	Oct. 24, Vrijdag 's nam. 12 uren
Oct. 26, Zondag 's morg. 6 uren	Oct. 25, Zaterdag 's nam. 1 uren
Oct. 27, Maandag 's morg. 6 uren	Oct. 26, Zondag 's nam. 1 uren
Oct. 28, Dingsdag 's morg. 7 uren	Oct. 28, Dingsdag 's morg. 5 uren
Oct. 29, Woensdag 's morg. 7 uren	Oct. 30, Donderdag 's morg. 6 uren
Oct. 31, Vrijdag 's morg. 7 uren	Oct. 31, Vrijdag 's midd. 12 uren

Van Nijmegen naar Keulen:
Elken Maandag, Woensdag en Donderdag, des morgens ten 4 uren.

Alle dagen vaart de Stoombooten tusschen Rotterdam en Antwerpen vice versa, zoo als bij bijjetten is bekend gemaakt. Men kan inforuatien bekomen bij de Agenten van voornoemde Maatschappij, de Heeren FAALMAN en TRIEBELS, te Nijmegen. Bij BREST VAN KEMPEN, Boekverkooper te Brussel, is van de pers gekomen en aan zijne Correspondenten verzonden: Mr. S. J. WISELIUS, DE STAATKUNDIGE VERBLICHTING DER NEDERLANDEREN, in een Wijsgeerig Historisch Tafereel geschildert (een geschrift van den jaer 1793) gr. 8vo. 2de druk f. 3.50. J. PIETERSZ, REDEVOERING OVER HET ONDERSCHIED VAN DOEL EN STREKKING VAN HET ZOOGENAAMDE GELYKTIDIG ONDERWYS (enseignement simultané) EN ONDEBLING ONDERWYS (enseignement mutuel) uitgesproken in het Departement Brussel der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, op den 4den Juni 1828, 8vo. f. 0.60.

Voorts sijn bij denzelven in den loop van dit jaar uitgekomen: EUROPA'S TOEKOMST, door den Schrijver van de Europa f. 3.90. HOLLANDS HANDELS- en VERKEER-BOEK met het Fransch vertaald met platen f. 4.50. GRONDWEL VOOR HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN, met de Fransche vertaling, 10 cartons f. 1.00. DE NEDERLANDSCHE DRUKPERS, 8vo. f. 1.80. KAART VAN EUROPA, in 9 bladen, door den Ridder DE ROUGE f. 4.00. J. BOSSCHA, GRIEKSCH LEESBOEK, 1ste Deel, (voor de lagere klassen) 12mo. f. 1.20. Bij STEENBERGEN VAN GOOR, te Leeuwarden, is van de Pers gekomen en alom verzonden: FREDERIK DE GROOTE, ZYNE FAMILIE, ZYNE VRIENDEN EN ZYNE HOE, Haringen uitgegeven uit sijn twintigjarig verblijf te Berlin, door D. THIEBAULT, voormaals Hoogleeraar aan de Ridder-Akademie te Berlin, uitgegeven door sijn zoon E. THIEBAULT, Lunanant-Generaal in Fransche dienst a f. 2.90. II. DE PAUS EN DE HARLEKEN, of opgegeven Brieuisseling tusschen Paus CLEMENS XIV (GANGANELLI) met CARLO BERTINAZZI, eersten Harlekijn van het Italiaansche toneel te Parys a f. 1.50. III. DE HEERSCHAPPY DER TURKEN IN EUROPA, uit het Engelsch van Lord JOHN ROUSSEL, a f. 1. —